

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

Apare: DUMINECA

Prețul Abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria pe an . . 10 cooane
pe 1/2 an . 5 " "
" România și străinătate pe an . 14 franci
" " " " pe 1/2 an 7 " "

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse,
edictate etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
la 150 de cuvinte, 6 cor., până la 200 de cu-
vinte, 8 cor., de aci în sus 10 cor.

Correspondențele se adresează redacțiunii
„FOAIA DIECESANĂ“;
eară banii de prenumerațiune și inserțiuni la
ADMINISTRAȚIA
Librăriei și Tipografiei diecesane în Caransebeș

Înaintemergătorul lui Isus

Atât mărirea Mesiei, cât și starea sa înjosită în care a venit el în lume și carea a fost cu totul neplăcută aceloră, cari și-l închipuiau ca pre un împărat puternic și triumfătoriu, — a pretins ca el să aibe un înaintemergătoriu, care pe calea pocăinței se pregătească pre jidovi pentru primirea lui.

Decă consultăm prorociile în cauză vom afla, că într'adevăr Mesia Isus a trebuit să aibe un înaintemergătoriu. Cam cu 750 de ani înaintea nașterii lui Isus vorbește profetul *Isaia* 40. 3: „Glasul celui ce strigă în pustie, gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Dzeului nostru.“ Jidovii recunosc, că capitlul acesta privește pre înaintemergătoriu Mesiei.

Altă prorocie în cauză aflăm la profetul *Malachia* 3. 1—4. Acest ales al lui Dzeu cu 412 ani înainte procește că Mesia va avea un înaintemergătoriu, prin următoarele cuvinte: „Eată eu trimit ângerul meu, și va găti cale înaintea feței mele, și îndată va veni la biserica sa Domnul, pre carele voi căutați, și ângerul legăturii, pre carele voi voiți, eată vine, — zice Domnul atotțitoriu. Și cine va putea suferi ziua întrării (venirei) lui, sau cine va putea sta întru vederea lui, pentrucă el va intra ca focul topitoriu și ca erba nălbitorilor. Și va ședeă topind și curățind, ca argintul și ca aurul, și va curăți pre fiii lui *Levi*, și va vărsa (lămuri) pre ei ca aurul și argintul și vor aduce Domnului jertfă întru dreptate.“

Și aceste citate le țin jidovii ca privitoare la înaintemergătoriu Mesiei.

După ce nu se poate disputa, că Mesia-Isus a trebuit să aibe un înaintemergătoriu, se vedem acum ori de însușirile aceluia, cari le descriu profetii, află-se ele la Ioan Botezătoriu, pre care noi creștinii îl ținem de acel înaintemergătoriu.

Că *Ioan Botezătoriu* este înaintemergătoriu Mesiei prevestit de profetii citați mai sus, se poate dovedi cu următoarele:

1. *Ioan* a fost zămislit într'un mod minunat, la un timp, când părinții săi nu se așteptau la aceea de loc; fiind nașterea lui prevestită de ângerul *Gavriel* (carele a vestit lui *Daniel* venirea Mesiei descoperindu-i și numărul săptămânilor c. 7.) La nașterea și darea numelui lui s'au întemplat eară lucruri minunate (Luca 1. 31. 34).

2. Vieța neobicinuită, care o ducea *Ioan Botezătoriu* ca un Nazarean (Marcu 1. 6) merită a fi obiectul unei meditațiuni profunde. El petrecea în pustie ca și profetul *Ilie*.

3. Modul său de predicare era tocmai ca și al bătrânului profet: aspru și tunătoriu (Luca 3. 7 sq.). Nu cruța nici pre cei mai mari ai poporului, nici pre aceia, cari prin vaza lor și-au câștigat cea mai mare sântenie la popor — fariseii, acăr mândrie și fățarnicie o osândeă el cu mare asprime.

4. El vestia venirea Mesiei ca apropiată: „s'a apropiat împărăția lui Dzeu“ (Marcu 1. 15), prin ce țintește la *Daniel* c. 7, unde împărăția Mesiei este închipuită ca una, ce are să vină din ceriu; pre când celelalte împărății își iau începutul lor de pre pământ.

Preste tot, nu poate fi nimic mai măreț ca oficiul acestuia mare bărbat.

El în timp de mai mulți ani boteza publice pre toți aceia, cari veniau cătră el, și — negreșit în speranța apropiatei veniri a Mesiei — mărturisiau pocăință. În urmarea aceasta sinedriu jidovesc a trimis la densus deputație spre a'l întreba-ori de este el Mesia, pre care ei îl așteaptă? Dar acest mare bărbat atât de puțin s'a folosit de vaza sa câștigată, că publice mărturisi, că el este numai înaintemergătoriu acelu Mesia, carele a venit deja, și se află ascuns între ei.

Vaza sa a crescut așa de mare, că în *Irod* s'a deșteptat o pismă contra lui, în urmarea căreia l'a aruncat în temniță și în sfârșit pentru că a osândit relațiunea lui *Irod* cu *Irodiada* soția fratelui său *Filip*, — a căzut jertfă destrănatăi *Irodiade*.

Dar înainte de a i-se fi tăiat lui capul, trimise învățăceii săi la Isus spre a-l întreba: ori de este el Mesia? Ceea ce apoi Isus o dovedi prin minunile, cari le făcea el în fața trimișilor lui Ioan, precum și prin mărturisirea profetului Isaia 40. 3 (v. Luca 7. 18 sqq.).

Toate aceste istorii au fost așa de vestite și cunoscute, că *Ioan* a fost de toți jidovii ținut de un profet mare, așa că acesta nu o puteau trage la îndoială nici chiar fariseii. El primesce deputațiuni dela jidovi, cari îl întrebau despre scopul lucrurilor sale; el asemenea trimite deputațiuni la Isus, spre a face pre discipulii săi cunoscuți cu Isus; și în sfârșit moare ca un martor glorios al adevărului, după ce mai înainte și-a câștigat un mare număr de învățăcei, cari s'au răspândit preste tot locul, așa, că Luca, la *Faptele Apostolilor*, zice, că mulți din ei au fost în Asia, cari au primit Evangelia și darul Duhului sânt, spre care au fost ei pregătiți prin botezul lui Ioan.

Este fără toată îndoială, că *Ioan* a fost privit ca înaintemergătorul Mesiei; căci Isus Cristos zice (Luca 7. 28) despre el, că intră profeti a fost el (*Ioan*) cel mai mare. Ear *Irod* văzând cum crește vaza lui Isus a crezut, că *Ioan* a înviat din morți.

Fiindcă Jidovii nu puteau cuprinde, că *Ioan* Botezătorul ar fi înaintemergătorul Mesiei, de oarece ei înțelegeau după literă zicerea lui *Malachia* 4. 6, unde cei 70 de traducători sau tâlmăcitori ai s. scripturi vechi au adaus lângă *Ilie* și cuvântul „*Thesbiteanul*“: așa le esplică Isus însuș, că chiar acest *Ioan* este, despre carele vorbește profetul *Malachia*.*).

Recunosc, că *Ioan Botezătorul* n'a făcut nici o minune; dar el a făcut o profecie așa de clară despre pogorirea s. duch asupra Apostolilor lui Isus, ca care (profetie) nu se află la nici un profet: „*Acela — adecă Isus — carele vine după mine Vă va boteza cu duh sânt și cu foc*“ (Mateiu 3. 11 s. a.)

A făcut (tot acolo) apoi și altă profecie — deși nu așa de clară — despre risipirea Ierusalimului: „*El — Isus — are lopata sa în mâinile lui, și va curăți aria sa, și va aduna grâul în grânariul său, ear plevele le va arde cu foc nestens.*“

Aceste două profetii cuprind în sine: sfârșitul așezământului vechiu și începutul celui nou. Pogorindu-se duhul sânt, prin ce s'a făcut cu puțință predicarea evangheliei și între păgâni; și în-

templându-se risipirea Ierusalimului și a bisericii de acolo, jidovii prin aceste au fost atât pedepsiți pentru fără-de-legea lor, omorând pre Mesia, cât și li s'a luat ori ce pretecest de a crede, ca când Mesia n'ar fi venit . . .

B. B.-H.

Topografia satului Măidan

Dedicație P. S. S. Domnului Episcop NICOLAE POPEA

Din familia „*Liuba*“: în Vrâniuț, Vranin, Gerliște, Ruschița, Nicolințul mare, Deliblata, Greovaț, „*Almăj*“, Jurjova, Ciorcea, Agadicu, miliție, Oravița „și dus din sat“ la „*Câmpie*“; din familia „*Mărșovilă*“: în Nicolințul mare „*Almăj*“ și miliție; din familia „*Petcu*“: în Grebenăț și „*miliție*“; din familia „*Lungu*“: în Vrâniuț, Berlisce, Greovaț, Gerlisce și miliție; din familia „*Preda*“: în Oreșăț; din familia „*Golea*“: în Grebenăț; din familia „*Olariu*“: în Cacova, Nicolinț, Macovisce, „*Almăj*“ Grebenăț și miliție; din familia „*Stefan*“: în Greovaț și miliție; din familia „*Țunea*“: Oravița, Cielova, Recița, și „*Almăj*“.

Afară de acestea, mai găsim o mulțime de preoți și învățători, din timpurile mai vechi și mai încoaci, aplicați în oficiuri în comunele din jur și îndepărtate.

Emigrările s'au întemplat mai vartos pre timpul revoluțiunii lui „*Horia*“ din Ardeal, fiindcă și ai nostri cercaseră să se revoalte după adunarea de popor ținută în Răcășdia la anul 1784.

Strămoșul meu *Miuța Liuba Marcu* născut pre la anul 1765—1768 și repausat în 1872, când eu eram deja învățătoriu, mi-a spus că, doi unchi ai săi au fost siliți să se ducă din sat în miliție, fiindcă au luat parte la adunarea de rebeli din Răcășdia; ear alții, fiindcă au luat parte la resmerița ațită de Napoleon Bonaparte și anume, când Românii au voit să cuprindă Timișoara, dar au fost trădați de un popă sârbesc, unii fiind siliți a lăsa carăle arzând în cetatea Timișorii, de oare ce erau cu arme ascunsă în fân, ca dușmanii să nu pună mâna pre ei, au fugit numai cu boii.

Eu, dela strămoșul meu am căpătat o sabie din acea răscoală cu inscripțiunea: „*FRINCIA*“ și un pistol de aramă, ce li s'au împărțit acolo, ca să se bată cu ele.

Sabia aceasta am dat-o Magnificenței Sale D-lui Vicențiu Babeș pentru academia română din Bucuresci.

Familiiile, cari se mai află și astăzi în Măidan sunt următoarele, insirate după maioritate: 1. *Liuba*, 2. *Lungu*, 3. *Miclea*, 4. *Drăghicescu*, 5. *Gerga*, 6. *Cipu*, 7. *Țunea*, 8. *Cimponeriu*, 9. *Olariu*, 10. *Semaroș*, 11. *Crașovan*, 12. *Stefan*, 13. *Zbercea*, 14. *Cica*, 15. *Ivan*, 16. *Ambroș*, 17. *Mărșovita*, 18. *Preda*, 19. *Stepan*, 20. *Mircea*, 21. *Sima*, 22. *Juică*, 23. *Guramare*, 24. *Petcu*, 25. *Barcianu*, 26. *Velea*, 27. *Brnzeiu*, 28. *Blaj*, 29. *Stoian*, 30. *Popoviciu*, 31. *Cârdu*, 32. *Frațilă*, 33. *Filipoviciu*, 34. *Adam*, 35. *Pătașiu*, 36. *Guga*, 37. *Ardeleanu*, 38. *Simu*, 39. *Colonello* (Italian din Udina, în Italia), 40. *Anzolut* (din Castella-Vaso în Italia).

*) Să poate după literile dela *Malachia* 4. 5 - 6, că *Ilie Thesbiteanul* încă va avea chiemarea unui înaintemergătoriu a lui Isus, însă aceasta numai la a doaua venire a lui Isus la județul general, poate fi vorba. Mai departe în cauza aceasta a să vedea în tractatele mele: *Nemurirea, Învierea morților și Județul general* publicate în „*Foia diecesană*“ anul 1889.

Nu mai sunt în Măidan, familiile: Andreiu, Golea, Iciu, Vucan, Novac, Pascu, Bura, Vuia, Iovan, Neagul, Bêla, Curia, Mărian, Mădru, Șutan, Firca, Șoimu, Miclêu Blagoe, Zărio, Bosică, Bordau, Petroane, Borca, Pleșul, Nistor și Șutul, cari nume de familii obvin în conscripțiunea bis. dela anul 1803 până pre la anul 1820.

În fine amintim, că într'un Circulariu din 1785 pre foaia din dos am găsit următoarea însemnare, în carea recunoasem scrisoarea fiertatului preot Petru Lungu Ianoșovicu :

„Insemnarea pentru (ca să se scie) câți feciori au luat în cătane (când au fost bătae) la Franțoz :

„1. George Liuba. 2. George Ambruș 3. Măndru Zbîrcea au venit. 4. Trăilă Zbîrcea. 5. Paul Lungul. 6. Păun Cica. 7. Pascu Burghie au venit. 8. Ianș Miclea. 9. Milosav Cimponeriu, 10. Enna Lungul. 11. Medru Gurămare au murit. 12. Ian Drîndu. 13. Iancu Preda. 14. Trăilă Liuba. 15. Trăilă Cimponeriu. 16. Trăilă Gherga. 17. Călin Miclea au venit. 18. Meilă Cîrșovanu au venit. 19. Muică Miclea au venit. 20. Păun Cîrșovanu au venit. 21. Micul Miclea au venit. 22. Păun Cipu au venit. 23. Drăgoi Măgureanu. 24. Jiurjiu Miclea au venit. 25. Paul Pistiol au venit. 26. Iancu Țiganu. 27. Ianș Lungul au venit. 28. Păun Miclea au venit. 29. Angel Miclea. 30. Păun Curia au murit. 31. Mărtin Ioța au venit. 32. Adam Sima au venit. 33. Păun Liuba au venit. 34. Gruia Țunea au murit. 35. Trăilă Bura. 36. Adam Mărșevilă. 37. Pavel Velea au venit. 38. Trifu Miclea au venit“.

(Va urma)

Liuba-Iana.

Însemnări despre Ciclov

Înainte de a face scriitorii străini istoricul localităților noastre, trebuie să ne gândim noi înșine la culegerea datelor despre trecutul lor, fie pe baza tradițiilor, fie din documentele ce mai putem găsi.

Așa cu bucurie am luat la cunoștință, că despre Măidan se pregătesce o topografie, ceia ce ar fi de dorit a se face și despre alte localități de oareși care însemnătate.

Relativ la Ciclov am scris la 1885 în numărul 24 al „Foaiei Orăviței“ (Orawiczaer Wochenblatt), că numirea lui se poate deriva dela apropiata stâncă (cleant) ciclopică, așa zisa peatra Rolului, și aceasta pe baza înțelegerii cu învățatul nostru bărbat de litere Dr. Al. M. Marienescu. De notat este, că pe când multe localități românesce se termină în „va“ d. e. Rusova, Rachitova, Cacova, Văsiova, Teregova, Rîșava, Craiova, Moldova (ceia ce înseamnă și țara de sus), locuitorii Cicloveni își numesc comuna lor totdeauna „Ciclov“ și numai cărturarii scriu și zic „Ciclova.“ Rîului de aci îi zic în poezie și Ciclovel, d. e.

Ciclovel cu apă lină

Cin' te bea doru-i alină.

Apa în adevăr a devenit lină mai cu samă după tăierea pădurilor seculare de pe munți și s'a mai și împutinat, iar ploile torențiale s'au mai rărit.

În foaia citată am discutat și seriositatea poveștii, că o varniță ar fi fost cândva o cetate a vre-unui Marug. Lângă această varniță mai sunt și ruinele unei vechi bererii cu o pivniță sub dealul pe care este zidită biserica catolică, deci nici ruinele acestea n'au fost vre-o cetate.

Ciclova-montană — îi zic și eu cum se scrie în genere — după cum spun buncii noștri veniți din „țară,“ nici n'a existat la finea secolului trecut în sensul ei de astăzi. Să aflau numai câteva case neromâne, iar încolo erau numai bozi și buruene, rîful curgînd pe unde astăzi este ulița mare.

Cuznița de topit rudăria, care astăzi este situată la capătul de sus al comunei spre mănăstirea „Călugărul,“ era în partea de jos a satului. Pentru scoaterea rudăriei (esurilor) se lucra la „băi“ (știolnă) cari astăzi s'au închis cu un zid, lăsându-se loc numai pentru scurgerea apei ce ese din băi, și care este căldicică vara și earna.

Și varnițele aveau într'o vreme mai multă trecere decât în zi de astăzi. Căraușia era mai numeroasă, pe când astăzi cei mai mulți locuitori români lucrează pe ocne la cărbuni de peatră în Anina. În raport cu scăderea ocupațiilor în această comună, s'a redus și numărul meșteșugarilor străini, precum a cismarilor, căldărarilor, lăcătușilor (Schlosser), rotarilor, curelarilor, morarilor, pădurarilor etc. Așa numita „ulița nemțească“ se preface tot mai mult în românească, numindu-se ulița mică, spre deosebire de cea mare.

Numai bereria de aci a luat un avânt mai mare față cu distrugerea viilor din împrejurime prin filocseră. La 1815 exista aci monetărie (pénzverde) și la 1817 a fost vizitată această comună și de împăratul Francisc cu soția sa.

Locuitorii Ciclovei-române erau din vechime români de baștină și se ocupau ca și azi de lucrarea pământului și puțin și de căraușie, de creșterea vitelor etc. adecă de aceleași surse de câștig ca toți ceilalți români bănăteni supranumiți Frătuți spre diferință de coloniile din țară numiți Bufeni.

După Pești Frigyes (Krassó-Szörény vármegye története III.) primii locuitori în Ciclov ar fi fost bulgari. Ce s'au făcut însă acești bulgari, nu ne spune, căci astăzi nici urmă de ei nu mai este. Scim că bulgarii și sârbii se ocupă în țările unde emigrează cu grădinăritul, dar tocmai aci, mai ales în Ciclova-mont., cu greu vor fi găsit ei locuri bune pentru specialitatea lor de cultura agricolă. În timpul mai nou băile sanitare din crovul Mărilului aduc excursionisti și până pe munții de-asupra Ciclovului, cum este la Rolul bătrân, la cel nou și la Mănăstire. Acestora le și dau ei diferite numiri, care însă nu cred ca vre-odată să fie adoptate și de lo-

cuitoarii acestor ținuturi. Ar fi și trist ca în loc de frumoasele numiri: Tilva zinei, Tilva mare, mică, a vacei, Poiana Iului, Ponor cu fenomenala sa pesceră de peatră moale, Mergana, Mindrișag, Simcon, Brădet, Blidariu, Poiana Pascului, Cirșia roșie, Fântâna Panei, Natra, Baba Stana, Gura Golumbului, Pâneasca, La lup, Livada-mare, mică, Prisloc etc. să ne trezim mâne poimâne cu numiri noi, luate ca din senin.

Bisericele ne dau cea mai lămurită dovadă despre existența mai compactă a locuitorilor de una sau altă confesiune.

În *Ciclova-română*, biserica veche gr. or. rom. de pe deal, e de vre-o trei sute de ani, cea nouă din mijlocul satului, tot română, e de mai curând.

În *Ciclova-munteană*, era o capelă catolică înainte de 1734, care la 1777 s'a transzidit în biserică pentru nemții și bohemii de aci.

Biserica gr. or. română e sântită aci în 13 August anul 1783 prin Eppul Vêrșetului Vichentie Popoviciu, paroh fiind Alexie Nediciu senior, apoi Alexie Nediciu iunior și acum Petru Popoviciu. Turnul bisericeii, care e acoperit cu aramă, are înscris pe el anul 1819. Ciasornicul din acest turn nu umblă, adecă nu arată și nu bate, poate de jumătate de secol.

Mănăstirea dela Ciclov a ajuns la bună reputațiune printre locuitorii gr. or. din împrejurime, ba și la cei de alt rit. Apei bune dela această mănăstire îi atribue unii putere vindecătoare. Tincu Velea (Istoria bisericească p. 188) se intrabă, nu cumva în vechime esista deja aci mănăstire ca și la Vărădie, fiind ambele așa puse, că se poate vedea dela una la alta, încât creștinii prigoniți de păgâni, puteau să-și dea noaptea semne luminoase ca să înceapă slujba deodată?

Se mai povestește și acum, că unde stă astăzi mănăstirea s'au auzit cântări bisericești nainte de descoperirea ei. Poate chiar descoperitoriul pescerei, ce avea forma de altar, transportat în meditațiuni sacre, să fie glăsuț mai adese ori asemenea cântări. S'au mai descoperit aci și oseminte de ale vre-unui pustnic. Nu putem crede că auzirea acelor cântări să fie inaginațiuni, cum unii pretind a auzi prin păduri cântarea zinelor, sau a celor miluite.

Un Ciclovean

(Va urma)

Sara de Săn-Văsiu în Caransebeș

Petrecerea din sara de Săn-Văsiu, carea a fost anunțată în foaia noastră a reușit strălucit, într-un mod demn de frumosul program statorit de comitetul aranjatoriu și de puterile, cari au conduscrat. Deși după program începutul a fost ficsat pre 8 oare seara, încă pe la 6 oare începuse în localul

„Pomul verde“ o mișcare neîndatinată, iar la 8 oare, când s'a început reprezentația teatrală și când sosise și Prea Sântia Sa Dl Episcop diecesan Nicolae Popea cu Prea Cuvioșia Sa Părintele arhimandrit, mulțimea oaspeților adunați era atât de mare, încât toate localitățile spațioase ale otelului erau îndesuite de oameni din toate straturile societății atât române cât și străine.

După sălutară frenetică, cu carea fu întâmpinat înaltul oaspe cortina să trase și să începă reprezentația piesei „Pentru ochii lumii“, sau „cum se înbeată lumea cu apă rece.“ Această reprezentație a reușit minunat. Persoanele angajate de și diletanți pe terenul acesta, ba unii chiar pentru prima dată au îndrăznit a pași pe scenă și a-și încerca puterile în arta Thaliei, totuși toți au fost la înălțimea rolului lor.

Doamna Lucia Barbu având rolul greu al soției medicului Melinescu a reprodus cu desteritatea unei adevărate artiste atât prin cuvinte cât și prin mișcări și gesturi potrivite apucăturile istețe ale soții lui Melinescu, apucături, prin care voește a arăta pe bărbatul ei ca om cu distinsă poziție, medic renumit la care se îmbulzesc pacienții; ca prin aceste apucături să seducă pre bogătanul Razian, care dorește a cere de soție pentru fiul seu Corneliu pe Ermelina fca medicului.

Cu mare succes a jucat și Dșoara Aurora Bordaș, care a interpretat perfect rolul Doamnei Razian a soției cofetariului bogătan.

Dșoara Septimia Radu întrun mod drăgălaș și cu multă desteritate ne-a înfașat pe fca Melinescilor și totodată mireasa lui Corneliu.

Dșoara Elvira Bordaș în rolul duplu de bucătăreașă la familia Melinesca și de servitoare la familia Razian s'a mișcat pre scenă cu abilitate arareori proprie diletanților.

Rolul mai lung al lui Melinescu, al medicului care nu voește să scie nimic de șireteniile soției sale, a fost ținut de Dl Pepa și interpretat într'un mod cât se poate de bine, întocmai ca și rolul lui Corneliu, mirele Ermelinei, ținut de Dl Câmpianu.

Dl Popescu a sciut să fie cât se poate de hazliu în rolul comic al lui Razian și nu odată a produs ilaritate generală prin întreprerea bură a bogătanului fost cofetariu.

Dl Iefta Biju, ca și altădată, a jucat admirabil și cu priceperea cunoscută publicului, rolul unchiului Stefan, neguțătoriu de lemne.

Rolurile mai mici de tapesier, bucătaru și vânătoriu au fost reprezentate de Domnii Bălan, Sequens și Imbronoviciu spre mulțămirea tuturor.

Osteneala diletanților a fost recunoscută și resplătită din partea publicului prin aplause frenetice, cu care a fost salutat fie-care dintre diletanți la înfașarea pe scenă, ear la finea producțiunei a erupt o adevărată furtună de aplause. Stimatelor diletanțe afară de aceasta au mai fost remunerate pentru oste-

neala lor și cu frumoase buchete, ce li s'au prezentat.

După reprezentație a urmat jocul, la care am văzut un număr mare de dame în costum național.

În pauză, la mezul nopții, după felicitările îndatinate la intrarea în anul nou, o societate de elevi dela institutul nostru diecesan, îmbrăcați în românescul mândru costum de călușeri au jucat „Călușeriul și Bătuta“ cu dexteritate adevărat artistică și cu o flexibilitate admirabilă, proprie numai tinereții.

Efectul, ce l-au produs acești voinici în frunte cu vâtavul lor Zuiac, nu se poate descrie. În deosebi străinii erau surprinși și nu sciau ce să admire mai mult, frumuseța jocurilor sau arta călușerilor. Tot jocul a fost petrecut de aplause aproape neîntrerupte. Aceste aplause au fost resplătită binemeritată, însă cred, că acești tineri află mai multă resplătită în inimile lor, având conștiința că au putut arăta îndeosebi străinilor într'un mod cât se poate de demn o artă românească păstrată de mii de ani până astăzi în coliba țeranului nostru.

După călușeri întregul public a intonat imnul ariugătoriu de inimă „Deșteaptă-te Române“, iar tinerimea însuflețită de ultimele acoarde ale acestui cântec s'au slobozit în hora, cu care s'a reinceput șirul jocurilor, și au jucat până ce zorile anului nou a făcut-o să-și continue plăcerea în gândirea plină de tablouri mândre, și în inima ocupată de sentimente nobile.

A fost petrecere adevărat românească cum de mult nu s'a mai văzut în Caransebeș.

În fine, în cât privesce succesul financiar al acestei petreceri, venitul brut a fost 260 fl. din care venitul curat se va împărți în părți egale fondului elevilor bolnavi dela institutele noastre din loc și Societății de cântări și muzică, carea a pus la dispoziție toate mijloacele, prin care s'a putut ajunge la succesul strălucit.

Nr. 17.

S f a t u r i

Din viața albinelor. Un stup are o regină (matcă), 100—2000 trântori și 20—30 mii albine lucrătoare. Stupii tare împoporați sunt în stare se trimită afară la câmp a treia parte din albine, cei slăbuți abea a zecea parte.

Auzim adesea vorbindu-se de stupi bătrâni, albine bătrâne, ca și când și ele, încărcate de ani, ar ajunge în toanele neputinței bătrânețelor omeștii. Dar aceasta adevărat nu este. Albine bătrâne nu sunt, în înțelesul adevărat al cuvântului. Dintre albine, cele ce se nasc toamnă, o duc și o jumătate de an, pe când cele de primăvară și vară în 5—6 săptămâni se prăpădesc, în urma neîntreruptei lor alergări. Astfel despre *albine moșnege*, cum se crede că sunt cele din matce — stupii ce se țin mai mulți ani pentru roit se zic matce în popor — de

3—4 ani, nici vorbă nu poate să fie. Stupii totdeauna sunt tineri. Regina singură trăește până la cinci ani, dela anul al patrulea însă, cele mai multe nu mai sunt de treabă pentru ouat.

Tocmai de aceea tot la trei ani stupariul are să schimbe regina cu alta tineră, deoarece ea, nefiind în stare să ouă și albinele lucrătoare având o viață atât de scurtă, — stupul slăbește. Albinele se înmulțesc din ouăle depuse de regină în celulele (căsuli) fagurilor. Tot asemenea și trântorii. Celulele lor însă sunt mari, pe când ale albinelor lucrătoare mai mici. Ouăle menite de a se crește din ele regine, se pun în celule anume pregătite. Albinele lucrătoare se desvoaltă în 21 de zile, — trântorii în 24, ear regina în 16.

O regină ouă la zi 700—3000 de ouă, într'un an 70.000 până 200.000, ear în toată viața sa până la un milion.

Un stup înainte de roire stă astfel: 1 regină, 2000—5000 trântori, 30.000—60.000 albine lucrătoare, puți 60.000—70.000, regine tinere în căsuli până la 15.

Roiul cel dintâiu (*tâieriu* în popor, dela *intâieriu*) ese cu regina cea bătrână și are 5000—15.000 albine lucrătoare, 300—5000 trântori, la 7—14 zile ese roiul al doilea (în popor *mijlocariu*). Acesta are 1—5 regine tinere, 3000 până la 10.000 albine lucrătoare, 200—400 trântori. Roiul al treilea (în popor *vizgariu*) ese pân la 2 zile.

Roiul, ce ese din alt roi din acelaș an, se zice *paroiu*.

De vrem să tragem mult folos din stupărit, apoi se nu ne bucurăm de roii mulți, de oare ce, precum am zis mai sus, din stupul slab, abea a zecea parte ese la lucru.

Eată sporiul unui stup într'un an:

	roi	ceară	miere
1. Albinele lucrătoare 10.000	—	—	Kilo 8 Kilo
2. " " 20.000	1	—	" 13 "
3. " " 30.000	2 ¹ / ₄	1 ¹ / ₂	" 20 "
4. " " 40.000	3	1 ¹ / ₂	" 36 "

De aci se vede, că albinelor le vine cu mult mai greu să adune ceara și să clădească fagurii, decât să adune mierea. La o chilă de fagur le trebuie 10 chile miere și 1 chilă pulbere de flori. De sine se înțelege, că stupariul isteț le vine albinilor într'ajutoriu, scoțând numai mierea din fagure pe care-l așază din nou în coșniță, unde albinele nu întârzie a-l umplea cu miere. Azi se află un fel de mașină eftină, cu ajutoriu căreia poți să scoți toată mierea din fagur, făr' ca să-l strici. Dar' tocmai de aceea sunt mult mai bune coșnițele (cosuri) cele noi, la cari poți umbla cum îți place, decum sunt cele vechi, din cari nu poți lua nimic, făr' dacă omori nevinovatele albine, ca să le răpești munca.

Un fagur de 32 cm. lungime, 16 cm. lățime, cu 4000 de celule, albinele de e stupul zdravăn, îl gătesc în 24 de oare.

Miere adunată la zi de vară, potrivită:

1.	albine lucrătoare	10.000	$\frac{1}{4}$	Kilo,
2.	"	20.000	$\frac{3}{4}$	"
3.	"	30.000	2	"
4.	"	40.000	3	"

Decât roi mulți și stupi slabi, mai bine roi mai la modru și stupi buni, grași.

Căldura în coșnițe este: eara 20—22 grade C., — vara 25—32 grade C. De e mai mult ori mai puțin, le umblă rău albinelor, căci la 30 grade ceara se înmoaie și la 60 se topește.

Din acestea ori-cine își poate trage învățătura.

Îngrijirea albinilor primăvara. Îndată ce razele dulci ale primăverii se arată, albinele pornesc la lucru. Ele es cu capul înapoi, fac în zbor tîrcoale din ce în ce mai mari studiind împrejurimea cum se cade, ca să scie unde le este locuința, unde au să se reîntoarcă, fără să rătăcească.

După ce albinele au făcut întâiul sbor de a locului recunoaștere nu este ertat a muta coșnița la alt loc, căci în cazul acesta, ele nu-și mai reafă casa și sunt espuse perirei. Cu ocasiunea primului sbor al lor, trebuie să fim cu deosebită luare-aminte care familie cum se poartă, căci de aci luăm cunoștință în ce stare se află fie-care din ele.

Familiile, ce nu vreau să iasă nici de cum din coșniță, deși timpul frumos este, trebuiesc silite s'o facă, bătînd cu degetul pe coșnița de câte-va ori și, dacă tot nu se mișcă, suflăm pe urdiniș la ele în lăuntru, ca totuși să poftescă afară.

Familiile, ce făcîndu-și obicinuitul joc, se întorc și rămân liniștite, sunt în bună ordine; — cari însă sboară neastîmpărate, umblă ca și când ar căuta ceva, se reîntorc, dar mereu fac sgomot și nu se așează nici dacă vine seara, ci aleargă aci în lăuntru, aci afară, acelea plîng după matca ce n'o au și care li-s'a prăpădit în decursul ernei. După ea umblă, pe ea o caută și trebuie a le veni în ajutoriu, dăndu-le altă matcă ori împreunându-l cu altul, ce o are.

Familiile, ce-și prostesc urdinișul și jurul coșniței, pătinesc de *inima-rea*, sunt bolnave și au trebuință de ajutoriu. Dela acestea li-s'e ia toată miera, ce o au și în locui, agățăm faguri cu miere bună și sănătoasă, pe care o presărăm cu acid salicic, care este cel mai bun medicament în astă privință.

Albinele numai decât se apucă de lucru și mai întâiu de toate își curătesc coșnița de cele moarte peste eară și de gunoiul adunat. Aci e cu cale ale veni în ajutoriu, sevîrșind înșine lucrul acesta și cruțându-le pe ele pentru alergarea pe câmp. Cele fără matcă nu fac nimic, stau în lenevire, până nu le dăm altă matcă, ori le însoțim cu unul din altă coșniță. Albinele duioase în adença lor durere, primesc *cu brațe deschise* ori ce matcă. Când e însă de a împreuna doi stupi slabi, mai

întăiu trebuiesc făcuți ca ambii să aibă unul și acelaș amiros. Spre acest sfîrșit ne servim de *moscu* (mosus) din care punem, câte nițel, sub fiecare coșniță, unde rămînd peste zi, seara albinele toate vor amirosa la un fel și se pot împreuna, fără a-și sări una alteia în cap, cum se întîmplă de obicei. (Mosus căpătăm în apotecă de câțiva cruceri).

Punînd astfel albinele în ordine, le dăm pace până ce aierul se mai încălzește și numai atunci ne punem de le cercetăm din fir în pîr: care cât e de în putere, câtă miere are, cum sînt fagurii și altele. Fagurii înfloriți, ori prea groși îi depărtăm, pe cei negrii îi înlocuim cu alții albi de roiu, din anul premergătoriu, ori dela un stup slab pe care l-am împreunat cu un altul.

De vin zile reci, albinelor trebuie a li-se da de mîncare, fiindcă au mare nevoie de ea din cauza puiților cu cari se deprind, asemenea, după ce florile de pe pomi se scutură dacă nu urmează numai decât înfloritul luncilor. Numai așa își păstrează dorul de a se înmulți și cu mulți roi a ne îmbucura.

G. Sima

Varietăți

Anul nou. Din incidentul anului nou Prea Sînțitul Domn Episcop diecesan Nicolae Popea a primit felicitările de anul nou din partea membrilor Consistoriului diecesan, preoțimei locale, a profesorilor dela institutele diecesane și a reprezentanților stabilimentelor diecesane, cari toți s'au prezentat Prea Sînției Sale sub conducerea Prea Cuviosului Părinte arhimandrit Filaret Musta, carele într'o vorbire mai lungă a dat espresiune simțemintelor de iubire, respect și supunere credincioasă față de Prea Sînțitul Cap al diecesei. De asemenea și alți onorațiori și-au adus felicitările lor de anul nou.

Dela Prea Sînția Sa toți cei cari i s'au prezentat sub conducerea părintelui arhimandrit au mers la Prea Cuvioșia Sa părintele arhimandrit felicitându-l de anul nou.

Botezul Domnului. Frumoasă și înălțătoare de inimi este sîrbătoarea Botezului Domnului. Ea este cu bucurie așteptată de mic și mare; fie-care credincios adevărat se năsuesce a-și aduce în cea mai mare ordine locuințele sale ca așa cu demnitate să poată primi pe preot cu apa sînțită în ajunul botezului, eară în însași sîrbătoarea Botezului aleargă la sînta biserică pentru de a se îndulci de cântările bisericesci, și a se nutri cu cuvîntul lui Dzeu. De întreaga lume ortodoxă este mult venerată aceasta ziuă, și cu tot dreptul, căci în aceasta ziuă s'au deschis ceriurile și au pus mărturie însuși Dzeu Tatăl pentru Fiul sîn cel iubit, carele s'au coborît în Iordan. Conform cu însemnatatea zilei, aici în Caransebeș, sînta liturgie a fost celebrată de Prea Sînțitul Episcop diecesan Nicolae Popea, fiind asistat de întreaga preoțime de aici. Actul sînțirei apoi s'a plinit în sînta biserică, fiind timpul nefavorabil, vînturos, ba a și ploiat

sub decursul santei liturgii, și așa a trebuit să se abstea dela ieșirea cu litia la frumoasa noastră sântă cruce din piațiu, unde este usitat de a se face sântirea apei. La serviciul dzeesc au luat parte și domnii oficeri ces. și reg. în frunte cu domnul vicecolonel Hüttenbach; ăra înaintea santei biserici a fost postată o campanie de onoare sub comanda domnului căpitan Bauer, carea la momentele principale sub decursul santei liturgii și a actului sântirii apei a dat salve.

Pastorală P. S. S. Nicolae Popea și Logojenii.

Cetim într-o corespondință trimisă din Logoj Tribunei: „Păstorul cel bun grijește de turma sa“! Și un astfel de harnic și devotat păstoriu sufletesc este și Prea Sântia Sa, Dl Nicolae Popea, episcopul diecesei Caransebeșului. Prea Sântia Sa ca în totdeauna, așa și cu ocasiunea sântelor sêrbători ale Nașterii Domnului, a exmis cătră clerul și poporul eparhiei Sale o frumoasă pastorală plină de învățături morale și religioase pe de o parte, și foarte instructivă din punct de vedere național pe de altă parte. Pastorală s'a cetit în ziua Nașterii Domnului. Aici în Logoj după ce s'a sêvrșit sânta liturgie pontificată de domnul Dr. George Popoviciu, protopresbiter, parohul N. Birescu cetesce cu glas înalt frumoasa pastorală, care a fost ascultată de credincioșii bisericii noastre cu cea mai atenție. . . . Credincioșii bisericii noastre adunați în număr de peste o mie, după terminarea serviciului divin au ales o deputațiune de 40 membri, care în frunte cu dl Coriolan Bredicean, avocat, s'au dus la dl Dr. G. Popoviciu protopresbiter și l-a rugat să exprime în numele poporului gr. or. din Logoj sentimentele de stimă și recunoștință Prea Sântiei Sale părintelui episcop Nicolae Popea, pentru adevăratele sfaturi părintești expuse în pastorală. Protopresbiterul Dr. G. Popoviciu a și trimis Prea Sântiei Sale următoarea telegramă: „Clerul și poporul bisericii gr. or. din Logoj mulțămindu-vă pentru înțeleptele și părinteștile sfaturi expuse în pastorală, vă felicită cordial și vă poftesce sêrbători fericite! Dr. G. Popoviciu. „Eată cum scie poporul să-și manifeste iubirea și alipirea sa față cu un adevărat arhieru, caruia îi stă la inimă înflorirea bisericii și a națiunii sale. Onoare lui!“

Himen. Profesorul de pedagogie din Arad Dl Ioan Petroviciu și-a încredințat de soție pe amabila Domnișoară Sidonia, fca bravului nostru învățatoriu din Gavoșdia Nicolae Ianculescu. Felicitările noastre!

Curcubeu. Ca un fenomen deosebit în timp de eamnă s'a arătat în ziua sântului Botez pe la amezăzi un frumos curcubeu. În timpul când, după zisa poporului, ar trebui să crăpe lemnele de frig — curcubeu.

Casimir-Périer, președintele republicei franceze a abzis dela înalta sa dignitate, ceea ce a produs o consternațiune generală în republică. Ca motiv al abzicerii sale densusul a adus înainte decadența generală, de carea e cuprinsă țara, adaugând, că de 6 luni curg insulte și calumniări contra armatei, a corpului judecătoreesc, a parlamentului și contra capului statului, și acea libertate că în populațiune să pune la cale sentimentele de ură și și antipatie o numesc libertatea cugetărei. Acest paș al președintelui este condamnat de foarte mulți, așa încât

nici amicii săi nu-l pot scusa. Să mai vorbească, că densusul a fost îndemnat mult de soția sa ca să abzică, deoarece în timpul mai recent ea a căpătat mai multe epistoale cu amenințări, și așa a fost în continuă frică pentru viața soțului ei. Densusul ușor a putut să abzică de domnie, căci cel ce se poate numi pe sine stăpên a 40 milioane franci, și așa e domn destul de mare. Congresul pentru alegerea noului president al republicei s'a convocat la Versailles, eară rezultatul alegerii e că de președinte s'a ales *Faure Félix*.

Necrolog. Concetățeanul nostru *Carol Diemer* a reposat în 4. Ianuarie v. În mormântarea a avut loc în 5-lea. Reposatul a fost petrecut la locul de odihnă cu mare solemnitate și de un public foarte numeros. Fie-ți țărina ușoară!

Bilete de drum de fer cu preț scăzut pentru lucrători. În urma cererii comitatului Bichiș, dl ministru de comunicațiune reg. ung. a conces, ca lucrătorii să călătorească pe drumul de fer, când merg la lucru, cu preț scăzut, și anume cu jumătate prețul dela clasa a treia, dacă se însinuă în grupe de cel puțin 10 inși.

Concurs

Conform ordinațiunei consistoriale ddto 14 Decembrie 1894 Nrul 3613 Sc., se escie concurs pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. rom. din Folea, protopresbiteratul Buziașului, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în Foaia diecesană.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 96 fl. v. a.
2. 615 litre de grâu.
3. 615 litre de cucuruz.
4. 11 jugere de pământ arătoriu comasate într'un complex.
5. Cortel liber cu grădină intravilană.
6. Paușal pentru scripturistă 5 fl.
7. Paușal pentru conferințele învățătorești 8 fl.
8. Dela înmormântări unde va participa 20 cr.
9. Cărătura pentru 4 metri de lemne.
- * 10. Trăsură grătuită, când învățatoriu călătorește în afaceri oficioasă.

Pentru încălzirea salei de învățământ grijesce comuna bisericească.

Alesul învățatoriu va avea să îndeplinească și agențele scripturistice ale comitetului și sinodului parohial.

Recurenții au să-și trimită petițiile înscruate cu documentele prescise, adresate comitetului parohial, oficiului protopresbiteral al tractului Buziaș în Ghilad, posta ultimă Csákova, și să vor presenta în vre-o Duminică sau sêrbătoare în s. biserică, dar nu în ziua alegerii.

Din ședința comitetului parohial ținută în Folea în 22 Decembrie 1894.

[1] 2—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

În Tipografia și Librăria diecesană
au apărut și se află de vindut următoarele cărți:

Dr. Petru Barbu: Catechismul religiei ortodoxe-răsăritene pentru școalele populare. 1893. Carte aprobată de Ven. Consistorii din Arad și Caransebeș. Prețul 20. cr.

— **Istoria biblică** pentru școalele medii. Prețul 30 cr.

Traian Barzu: Instrucțiune practică despre purtarea socoților și administrarea averilor bisericești. 1891. Prețul 1 fl.

Ioan Bartolomeiu: Schițe istorice și culturale depre teritoriul fostului regiment ces. reg. grăniceresc Nr. 13. român bănățan din cei 6 ani din urmă ai existenței lui 1866—1872. Prețul 40 cr.

Patriciu Dragalină: Geografie pentru institutele pedagogice și școalele secundare (după H. Guthe-Wagner). Tomul I. *Geografia fizică și descrierea continentelor Australia, America, Africa și Asia*. 1892. Prețul 1 fl.

Dr. E. Elefterescu: Igiena poporală. 1892. Prețul 45 cr.

Enea Hodoș: Manual de Istoria literaturii române. 1893. Prețul 2 coroane, 50 de bani.

— **Ântâia carte de scriere și cetire**. Ediția I. 1894. Prețul 50 de bani (25 cr.)

— **Poezii populare din Bănat, I**. 1892. Prețul 2 coroane 60 de bani.

— **Cântece cătănești**, reproducere din „Poezii populare din Bănat”. Prețul 8 cr.

Dr. Leo Mureșan: Igiena română 1892. Prețul 1 fl.

Vasile Măndreanu: Elemente din Gramatica română în școalele primare urbane și rurale *aplicată la bucăți de cetire*. Manual pentru elevii din clasa a II și a III primară. Partea I. Edițiunea a cincea. Carte autorisată de Minist. cultelor și al instrucțiunii publice și Consistoriul diecesan. 1892. Prețul (în loc de 40) 30 cr.

Dr. Iuliu Olariu: Introducere în cărțile Testamentului V. și N. Prețul 2 fl. 50 cr.

— **Scrierile Părinților apostolești traduse**. 1892. Prețul 75 cr.

— **Evangeliiile după Mateiu, Marcu și Luca**, comentate. Prețul 2 fl. 80 cr.

Ochtoichul cel mic sau cele opt glasuri (cu litere străbune) 1892. Prețul 75 cr.

B. Szörényi: Geografia comitatului Caraș-Severin, pentru clasa III. a școalelor populare. Edițiunea II. 1892. Prețul 36 cr.

— **Manual de geografie** pentru elevii din școalele populare compus pe baza planului ministeriului cultelor și instrucțiunii publice. 1894. Prețul 35 cr.

Ioan Velovan: Istoria biblică a testamentului vechiu și nou pentru tinerimea dreptmăritoare-resăriteană din școalele populare române. (Școlarii din despărțământul (anul) II) 1893. Prețul 8 cr.

— **Istoria biblică a testamentului vechiu** pentru tinerimea dreptmăritoare resăriteană. (Școlarii din despărțământul (anul) III). 1893. Prețul 15 cr.

— **Istoria biblică a testamentului nou** pentru tinerimea dreptmăritoare-răsăriteană. (Școlarii din despărțământul (anul) IV). 1893. Prețul 20 cr.